

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH ĐỒNG NAI
TRUNG TÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

BẢN TIN

Kiến thức khoa học & công nghệ phục vụ nông thôn mới

SỐ 8/2025

1597, Phạm Văn Thuận, phường Trần Biên, tỉnh Đồng Nai; Email: bantint@khcn.dongnai.gov.vn; Website: http://skhcn.dongnai.gov.vn

Kính Biểu

**BẢN TIN
KIẾN THỨC KHOA HỌC
VÀ CÔNG NGHỆ PHỤC VỤ
NÔNG THÔN MỚI**
Số 8/2025

**SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
TỈNH ĐỒNG NAI -
TRUNG TÂM KHOA HỌC
VÀ CÔNG NGHỆ**

Số 1597, Đường Phạm Văn Thuận,
phường Trần Biên, tỉnh Đồng Nai
ĐT : (0251)8820085/3822297;
Fax: (0251)3949938/3825585
Email: bantinh@khcn.dongnai.gov.vn
Website: www.skhn.dongnai.gov.vn

Trưởng ban
ThS. Phạm Văn Trinh
Giám đốc
Sở Khoa học và Công nghệ

Phó Trưởng ban
ThS. Đoàn Hùng Minh
Phó Giám đốc Trung tâm Khoa học
và Công nghệ

Trình bày: **ĐAN THÙY**
Giấy phép xuất bản số 21/GPXBTT
của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch
tỉnh Đồng Nai cấp ngày 26/8/2025
In 7.150 cuốn khổ: 19x27cm
In tại Công ty TNHH MTV
In Công nghiệp

Trong số này

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

- 3 Nâng cao chất lượng, tăng cường công tác quản lý sản phẩm OCOP
- 4 Triển khai một số nhiệm vụ chuyển đổi số phục vụ mô hình chính quyền 2 cấp
- 5 Công bố danh mục các bài toán lớn về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trên lĩnh vực nông nghiệp và môi trường
- 6 Điểm mới trong quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP
- 7 Chủ động ứng phó với mưa lớn, lũ, ngập lụt, lũ quét, sạt lở đất trên địa bàn tỉnh
- 8 Đồng Nai: Tăng cường phòng chống dịch bệnh gia súc, gia cầm, thủy sản

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

- 9 Hướng dẫn cách nuôi chim cú đơn giản, đem lại hiệu quả kinh tế cao
- 11 Quy trình trồng măng cụt cho năng suất cao

NGHIÊN CỨU, ỨNG DỤNG

- 13 Nghiên cứu bảo tồn và phát triển giống cà phê sê của người đồng bào S'Tiêng
- 15 Sáng tạo thiết bị thụ phấn nhân tạo cho một số loại cây ăn quả

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

- 16 Đồng Nai: Tăng cường công tác quản lý và phát triển mã số vùng trồng
- 18 Thanh niên Đồng Nai tích cực hỗ trợ người dân, doanh nghiệp thực hiện thủ tục hành chính
- 20 Bảo vệ môi trường trong sản xuất nông nghiệp
- 22 Phát huy tiềm năng và lợi thế về cây công nghiệp, cây ăn trái
- 24 Đưa kỹ thuật thận nhân tạo về tuyến cơ sở: Giảm gánh nặng cho người bệnh

NHÌN RA THẾ GIỚI

- 25 AI đang thay đổi việc dự báo thời tiết, nông dân được hưởng lợi
- 27 Hệ thống giám sát cây trồng sử dụng IoT và AI để tối ưu năng suất, giảm chi phí

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

Nâng cao chất lượng, tăng cường công tác quản lý sản phẩm OCOP

UBND tỉnh Đồng Nai vừa có công văn số 3806/UBND-KTN ngày 25/8/2025 về việc nâng cao chất lượng, tăng cường công tác quản lý, kiểm tra giám sát đối với các sản phẩm OCOP trên địa bàn tỉnh Đồng Nai.

Theo đó, UBND tỉnh yêu cầu các thành viên Hội đồng OCOP cấp tỉnh trong quá trình tổ chức đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP, cần quan tâm đến các yêu cầu về: Vùng nguyên liệu, xuất xứ sản phẩm; điều kiện, chứng nhận an toàn thực phẩm (ATTP) trong sản xuất, sơ chế, chế biến; mẫu mã, bao bì sản phẩm; thời hạn sử dụng; công bố chất lượng; sở hữu trí tuệ và công tác bảo vệ môi trường theo quy định; Đối với các sở, ban, ngành liên quan cần bố trí cán bộ theo hướng chuyên trách, chuyên môn nghiệp vụ tốt để tư vấn đánh giá và hỗ trợ các chủ thể OCOP tiếp tục phát triển sản phẩm.

Tăng cường công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể OCOP về đảm bảo ATTP, chất lượng sản phẩm gắn với vùng nguyên liệu địa phương, góp phần nâng cao chất lượng các sản phẩm OCOP đã được các cơ quan có thẩm quyền đánh giá, phân hạng; Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát đối với các sản phẩm OCOP đã được đánh giá và công nhận. Báo cáo đề xuất UBND tỉnh thu hồi sản phẩm OCOP không đảm bảo chất lượng, ATTP so với quy định; đồng thời thông tin rộng rãi

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Thị Hoàng (giữa) tham quan khu trưng bày các nông sản, sản phẩm OCOP của xã Đắk Ô

đến các đơn vị phân phối, người tiêu dùng về các sản phẩm này. Chủ động trong việc tiếp nhận thông tin, đặc biệt là phản ánh từ cộng đồng, người tiêu dùng, cơ quan truyền thông,... để kịp thời kiểm tra, xử lý vi phạm; Ưu tiên lồng ghép các cơ chế chính sách để hỗ trợ cho các chủ thể OCOP trong việc nâng cao chất lượng, mẫu mã bao bì, mở rộng vùng nguyên liệu, kết nối giao thương phát triển thị trường tiêu thụ; Tiếp tục áp dụng có hiệu quả chính sách về hỗ trợ các chủ thể OCOP theo quy định.

Đối với các xã, phường, UBND tỉnh yêu cầu bố trí cán bộ chuyên trách, chuyên môn phù hợp để theo dõi, triển khai thực hiện Chương trình OCOP tại địa phương; Tổ chức đánh giá các tiêu chí của Hồ sơ sản phẩm đăng ký tham gia đánh giá

sản phẩm OCOP gồm: Nguồn gốc sản phẩm, nguyên liệu địa phương; sử dụng lao động địa phương; nguồn gốc ý tưởng sản phẩm; bản sắc, trí tuệ địa phương; Ưu tiên bố trí nguồn lực hoàn thiện kết cấu hạ tầng các vùng sản xuất tập trung để hình thành các vùng nguyên liệu gắn với xây dựng chuỗi giá trị sản phẩm; Tăng cường hơn nữa trong công tác kiểm tra, giám sát hoạt động sản xuất, chế biến của các chủ thể OCOP, đặc biệt là về ATTP, nguồn gốc nguyên liệu và bảo vệ môi trường; Hướng dẫn, hỗ trợ các chủ thể lập hồ sơ đăng ký, đánh giá, phân hạng sản phẩm mới và đánh giá lại sản phẩm OCOP kịp thời để không làm gián đoạn, ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của các chủ thể...

Thu Hà

Triển khai một số nhiệm vụ chuyển đổi số phục vụ mô hình chính quyền 2 cấp

UBND tỉnh Đồng Nai vừa ban hành Kế hoạch số 77/KH-UBND về triển khai một số nhiệm vụ chuyển đổi số (CĐS) phục vụ mô hình chính quyền 2 cấp.

Kế hoạch của UBND tỉnh nhằm đẩy mạnh nhiệm vụ CĐS, ứng dụng khoa học công nghệ gắn với cải cách hành chính nhằm nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước và chất lượng phục vụ người dân, doanh nghiệp góp phần phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn tỉnh đáp ứng yêu cầu đẩy nhanh tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng tỉnh Đồng Nai phát triển toàn diện và bền vững.

Kế hoạch tập trung vào một số nội dung trọng tâm như: Tổ chức 5 khóa tập huấn chuyển đổi số theo hình thức trực tuyến và trực tiếp cho các đối tượng:

chuyên gia về CĐS, cán bộ công chức; toàn thể người dân trên địa bàn tỉnh và các thành viên Tổ công nghệ số cộng đồng và thành viên đội ứng cứu sự cố tính; Triển khai hạ tầng số và đảm bảo an toàn thông tin thông qua triển khai hệ thống camera giám sát và cảnh báo an ninh trật tự, giao thông; Vận hành trung tâm Điều hành an ninh mạng; Đánh giá an toàn thông tin mạng; Triển khai các sản phẩm Antivirus-EDR, phần mềm phòng chống mã độc; Diễn tập thực chiến an toàn thông tin năm 2025; Triển khai ứng dụng CĐS phục vụ cơ quan nhà nước, người dân, doanh nghiệp; Thực hiện CĐS ngành văn hóa, thể thao và du lịch thông qua việc trang bị các thiết bị truyền thanh thông minh cơ sở tại địa bàn các phường xã trên địa bàn tỉnh.

UBND tỉnh cũng giao Sở Khoa học và Công nghệ chủ trì phối hợp với các sở, ban, ngành, UBND cấp xã nghiên cứu, đề xuất phương án giải quyết một số bài toán lớn về khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và CĐS của tỉnh Đồng Nai như: Xây dựng bản đồ công nghệ đối với 5 ngành công nghiệp trọng yếu; ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số để chuyển đổi các khu công nghiệp truyền thống sang khu công nghiệp thông minh, khu công nghiệp sinh thái và khu công nghiệp tích hợp các dịch vụ công nghệ - đổi mới sáng tạo - logistics xanh trên địa bàn tỉnh; ứng dụng công nghệ số trong việc xây dựng không gian sống an toàn tiện lợi và phúc lợi cho người dân trên địa bàn tỉnh...

Thu Hương

Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Nai khảo sát thực trạng chuyển đổi số tại xã Xuân Thành

Công bố danh mục các bài toán lớn về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trên lĩnh vực nông nghiệp và môi trường

Bộ Nông nghiệp và Môi trường (NN&MT) vừa có quyết định 3410/QĐ-BNNMT ngày 25/8/2025 về việc công bố danh mục các bài toán lớn về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số của Bộ NN&MT.

Theo đó, có 15 bài toán lớn về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số của Bộ NN&MT được công bố bao gồm: Chương trình phục hồi các nguồn nước bị suy thoái, cạn kiệt, ô nhiễm trên các lưu vực sông lớn, quan trọng quốc gia giai đoạn 2026 - 2030; Làm chủ công nghệ chiến lược trong quan trắc, giám sát, truyền tin, dự báo, cảnh báo thiên tai khí tượng thủy văn phục vụ phòng chống thiên tai, phát triển KTXH bền vững; Nâng cao khả năng phòng, chống loại hình thiên tai lũ quét, sạt lở đất; Nghiên cứu, phát triển và làm chủ các công nghệ chiến lược trong lĩnh vực đo đạc và bản đồ, phục vụ xây dựng, phát triển và khai thác Hạ tầng dữ liệu không gian địa lý quốc gia; Ứng dụng viễn thám và trí tuệ nhân tạo trong xây dựng hệ thống quan trắc, giám sát, cảnh báo tự động trong lĩnh vực nông nghiệp và môi trường Cục Viễn thám quốc gia; Nâng cao năng suất, chất lượng, quản lý rừng bền vững, tăng cường trữ lượng các bon và giá trị gia tăng của rừng, phát triển các sản phẩm gỗ, lâm sản ngoài gỗ theo

Chuyển đổi số trong nông nghiệp thúc đẩy nông nghiệp vươn tầm quốc tế

chuỗi giá trị bằng công nghệ chiến lược và chuyển đổi số Cục Lâm nghiệp và Kiểm lâm; Hệ thống kê khai chăn nuôi, truy xuất nguồn gốc Cục Chăn nuôi và thú y; Hệ thống Quan trắc và kiểm kê khí nhà kính thiết lập tín chỉ Carbon lĩnh vực Chăn nuôi và Thú y Cục Chăn nuôi và thú y; Phát triển nền tảng số hóa và trợ lý ảo thông minh phục vụ quản lý nghề cá bền vững và truy xuất điện tử nguồn gốc thủy sản Cục Thủy sản và Kiểm ngư; Phát triển vùng nguyên liệu cây cao lương phục vụ sản xuất nhiên liệu sinh học Học viện Nông nghiệp Việt Nam; Đào tạo phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao ngành nông nghiệp và môi trường đáp ứng bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế Học viện Nông nghiệp Việt Nam; Xây dựng Hệ thống giám sát,

đánh giá tác động của biến đổi khí hậu và hiệu quả thích ứng trong lĩnh vực Nông nghiệp và Môi trường trên nền tảng dữ liệu lớn và công nghệ AI Viện Khoa học Khí tượng Thủy văn và Biến đổi khí hậu; Khai thác bền vững tài nguyên, bảo vệ hệ sinh thái, môi trường biển; đột phá điều tra, nghiên cứu biển sâu Cục Biển và Hải đảo Việt Nam; Hiện đại hóa và chuyển đổi số toàn diện Hệ thống quản lý chất lượng không khí quốc gia: Giám sát, đánh giá, cảnh báo và dự báo ô nhiễm dựa trên nền tảng bản sao số (DW), IoT và trí tuệ nhân tạo (AI) Cục Môi trường; Ứng dụng KHCN đột phá trong xây dựng và khai thác cơ sở dữ liệu quan trắc môi trường nền phục vụ quản lý môi trường và phát triển kinh tế - xã hội bền vững ở Việt Nam.

Hà Thu

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

Điểm mới trong quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP

Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1489/QĐ-TTg ngày 6/7/2025 sửa đổi, bổ sung một số nội dung Quyết định số 148/QĐ-TTg về việc phê duyệt Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP).

Việc sửa đổi quy trình đánh giá và phân hạng sản phẩm OCOP lần này xuất phát từ thực tiễn tổ chức bộ máy chính quyền địa phương hiện nay, vốn chỉ còn hai cấp là tỉnh và xã. Theo Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/2/2023 của Thủ tướng Chính phủ phân cấp cho UBND cấp huyện đánh giá, công nhận sản phẩm OCOP 3 sao; UBND cấp tỉnh đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP 4 sao; Trung ương đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP 5 sao (OCOP cấp quốc gia). Tuy nhiên, trong bối cảnh mô hình tổ chức chính quyền địa phương hiện nay gồm 2 cấp (tỉnh và xã), một số quy định trong Bộ tiêu chí OCOP theo Quyết định 148/QĐ-TTg đã không còn phù hợp.

Do đó, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1489/QĐ-TTg ngày 6/7/2025 sửa đổi, bổ sung một số nội dung Quyết định số 148/QĐ-TTg để phù hợp mục tiêu phát triển Chương trình OCOP giai đoạn 2021 - 2025 và đáp ứng yêu cầu thực tiễn ở các địa phương.

Theo quy định mới, công tác đánh giá, phân hạng sản phẩm

Quảng bá sản phẩm OCOP của Đồng Nai tại các Hội chợ

OCOP được chia thành 02 cấp: Cấp tỉnh và cấp trung ương. Trình tự đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP như sau:

- Ủy ban nhân dân xã, phường (UBND cấp xã):

Tổ chức đánh giá một số nội dung của Hồ sơ sản phẩm đăng ký tham gia đánh giá sản phẩm OCOP, bao gồm các tiêu chí: nguồn gốc sản phẩm/nguyên liệu địa phương; sử dụng lao động địa phương; nguồn gốc ý tưởng sản phẩm; bản sắc/trí tuệ địa phương; căn cứ vào điều kiện và đặc điểm thực tế của địa phương.

Chủ tịch UBND cấp xã tổ chức họp với các bộ phận liên quan để lấy ý kiến về các nội dung đánh giá, sau đó ban hành Báo cáo đánh giá của UBND cấp xã về các tiêu chí trên; Tiếp nhận, kiểm tra thể thức hồ sơ do các chủ thể đăng ký và có văn bản đề nghị UBND cấp tỉnh đánh giá, phân hạng các sản phẩm trên địa bàn xã.

- Công tác đánh giá tại cấp tỉnh: Chủ tịch UBND cấp tỉnh

thành lập Hội đồng, Tổ tư vấn Hội đồng đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP cấp tỉnh (Hội đồng cấp tỉnh) và ban hành Quy chế hoạt động của Hội đồng (trường hợp cần thiết, Chủ tịch UBND cấp tỉnh ủy quyền cho Thủ trưởng cơ quan chuyên môn cấp tỉnh làm chủ tịch Hội đồng và chịu trách nhiệm về kết quả đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP).

Hội đồng cấp tỉnh tổ chức đánh giá, xếp hạng các sản phẩm do UBND cấp xã đề xuất.

Chủ tịch UBND cấp tỉnh ban hành Quyết định phê duyệt kết quả đánh giá và Giấy chứng nhận cho các sản phẩm đạt 3 sao, 4 sao và công bố kết quả.

Trường hợp kết quả đánh giá là hồ sơ không hợp lệ theo quy định, hoặc không đạt 3 sao trở lên, UBND cấp tỉnh gửi trả kết quả (bằng văn bản) và hồ sơ về UBND cấp xã để hướng dẫn, hỗ trợ các chủ thể phát triển sản phẩm.

UBND cấp tỉnh chuyển hồ sơ

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

các sản phẩm đạt từ 90 điểm đến 100 điểm lên Bộ Nông nghiệp và Môi trường đề nghị đánh giá, phân hạng, công nhận sản phẩm OCOP cấp quốc gia.

- Công tác đánh giá ở cấp Trung ương:

+ Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường thành lập Hội đồng, Tổ tư vấn Hội đồng đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP cấp trung ương (Hội đồng cấp trung ương) và ban hành Quy chế hoạt động của Hội đồng.

+ Hội đồng cấp trung ương tổ chức đánh giá, phân hạng các sản phẩm do UBND cấp tỉnh đề xuất.

+ Bộ Nông nghiệp và Môi trường ban hành Quyết định phê duyệt kết quả đánh giá và Giấy chứng nhận cho các sản phẩm đạt 5 sao (là sản phẩm OCOP cấp quốc gia), tổ chức công bố kết quả.

+ Trường hợp kết quả đánh giá không đạt 5 sao, Hội đồng cấp trung ương gửi trả kết quả (bằng văn bản) và hồ sơ về UBND cấp tỉnh.

Đối với sản phẩm đánh giá không đạt 90 điểm, nhưng trên 70 điểm, UBND cấp tỉnh có thể căn cứ vào kết quả đánh giá của Hội đồng cấp trung ương để ban hành quyết định công nhận đạt 4 sao, cấp Giấy chứng nhận đạt 4 sao hoặc tổ chức đánh giá và phân hạng theo thẩm quyền được phân cấp.

Đối với sản phẩm được Hội đồng Trung ương đánh giá hồ sơ không hợp lệ theo quy định, UBND cấp tỉnh hoàn thiện hồ sơ, đánh giá và phân hạng sản phẩm theo thẩm quyền được phân cấp.

M.Tuấn

Chủ động ứng phó với mưa lớn, lũ, ngập lụt, lũ quét, sạt lở đất trên địa bàn tỉnh

Nhằm chủ động ứng phó với mưa lớn, lũ, ngập lụt, lũ quét, sạt lở đất trên địa bàn tỉnh, UBND tỉnh Đồng Nai vừa có công văn số 3675/UBND-KTN gửi Sở Nông nghiệp và Môi trường (NN&MT) - Cơ quan thường trực Ban Chỉ huy phòng chống thiên tai - tìm kiếm cứu nạn (PCTT-TKCN) tỉnh chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, đơn vị có liên quan và địa phương khẩn trương triển khai thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm.

Theo đó, UBND tỉnh yêu cầu Sở NN&MT phối hợp với các sở, ngành, đơn vị liên quan theo dõi chặt chẽ bản tin dự báo, cảnh báo về mưa lớn, nguy cơ lũ, ngập lụt, lũ quét, sạt lở đất và thông tin kịp thời, đầy đủ cho UBND các xã, phường và người dân để chủ động phòng tránh; Triển khai lực lượng xung kích kiểm tra, rà soát các khu dân cư ven sông, suối, khu vực thấp trũng, có nguy cơ xảy ra ngập lụt, lũ quét, sạt lở đất để chủ động khơi thông dòng chảy những nơi bị tắc, nghẽn; tổ chức di dời, sơ tán người dân đến nơi an toàn, nhất là những khu vực đã xảy ra mưa lớn những ngày vừa qua; Tổ chức lực lượng canh gác, kiểm soát, hỗ trợ, hướng dẫn bảo đảm giao thông an toàn cho người và phương tiện; Bố trí lực lượng, vật tư, phương tiện để khắc phục sự cố, đảm bảo giao thông thông suốt trên các trục giao thông chính khi xảy ra mưa lớn; Kiểm tra, rà soát, triển khai các biện pháp đảm bảo an toàn các công trình xung yếu, các công trình đang thi công, nhất là các công trình đã bị sự cố, hồ chứa nhỏ đã đầy nước, các khu vực hầm lò, khai thác khoáng sản; bố trí lực lượng thường trực để vận hành điều tiết các hồ chứa và sẵn sàng xử lý các tình huống có thể xảy ra; Chủ động biện pháp tiêu nước chống ứng bảo vệ sản xuất, khu công nghiệp, khu đô thị, khu tập trung dân cư; Sẵn sàng lực lượng, phương tiện để cứu hộ, cứu nạn khi có yêu cầu; Phối hợp tăng cường thông tin về diễn biến của mưa lớn đến các cấp chính quyền, người dân để chủ động phòng tránh; Tổ chức trực ban nghiêm túc, thường xuyên báo cáo về Bộ NN&MT để thông tin, phối hợp.

Thảo Hà

Nuôi cá bè trên sông La Ngà vào mùa lũ cần thực hiện các biện pháp an toàn

Đồng Nai: Tăng cường phòng chống dịch bệnh gia súc, gia cầm, thủy sản

UBND tỉnh Đồng Nai vừa ban hành Kế hoạch 76/KH-UBND ngày 28/8/2025 về phòng chống dịch bệnh gia súc, gia cầm, thủy sản trên địa bàn tỉnh Đồng Nai những tháng cuối năm 2025.

Kế hoạch được ban hành nhằm chủ động ngăn chặn, phòng chống hiệu quả các loại dịch bệnh gia súc, gia cầm và thủy sản trên địa bàn tỉnh. Không chế kịp thời dịch bệnh, hạn chế sự lây lan, giảm thiểu nguy cơ lây nhiễm các loại dịch bệnh nhằm phát triển bền vững ngành chăn nuôi, thủy sản, bảo vệ sức khỏe người dân và góp phần phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh; Xây dựng vùng chăn nuôi an toàn dịch bệnh (ATDB) trên địa bàn tỉnh theo quy định.

Về công tác phòng dịch: Kế hoạch tập trung vào việc đẩy mạnh công tác tuyên truyền bằng nhiều hình thức và tổ chức các lớp tập huấn về công tác phòng chống dịch bệnh, xây dựng vùng an toàn dịch bệnh; Thực hiện công tác phòng dịch động vật trên cạn bằng biện pháp tiêu độc khử trùng, xây dựng, duy trì cơ sở an toàn dịch bệnh, thực hiện giám sát lâm sàng, giám sát chủ động và bị động; UBND tỉnh cũng yêu cầu các chủ cơ sở chăn nuôi phải chủ động tiêm phòng cho đàn vật nuôi đối với các bệnh tiêm phòng bắt buộc như bệnh lở mồm long móng, tụ huyết trùng... trên một số loài gia súc và bệnh dại trên chó, mèo. Ngoài ra, đối với công tác

phòng chống bệnh dại, cần tăng cường công tác kiểm tra, xử phạt các trường hợp vi phạm trong quản lý nuôi chó mèo theo quy định pháp luật, thành lập các đội bắt chó chạy rong, thống kê và lập danh sách các hộ nuôi chó, mèo để hỗ trợ cho công tác tiêm vắc xin dại.

Về công tác chống dịch: Kế hoạch nêu rõ, chủ vật nuôi, người hành nghề thú y và người dân khi phát hiện động vật mắc bệnh, chết, có dấu hiệu bất thường phải báo ngay cho thú y viên, UBND cấp xã hoặc cơ quan thú y gần nhất; Nhân viên thú y xã khi phát hiện hoặc nhận được tin báo có trách nhiệm kiểm tra thông tin, chẩn đoán lâm sàng, hướng dẫn ban đầu để hạn chế dịch bệnh lây lan. UBND cấp xã có trách nhiệm báo cáo dịch bệnh động vật cho cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi và thú y cấp tỉnh; Khi nhận được thông báo có động vật mắc bệnh, chết, có dấu hiệu mắc bệnh truyền nhiễm có trách

nhiệm điều tra ổ dịch, cơ quan quản lý chuyên ngành chăn nuôi thú y cấp tỉnh có trách nhiệm chỉ đạo, tư vấn, hỗ trợ chuyên môn điều tra ổ dịch.

Theo báo cáo của UBND tỉnh, trong 6 tháng đầu năm 2025, toàn tỉnh đã triển khai tháng vệ sinh tiêu độc khử trùng 1 đợt với hơn 11 ngàn lít thuốc sát trùng được sử dụng trên 20 triệu m² diện tích phun xịt; thực hiện tiêu độc sát trùng trên 126 ngàn m² cơ sở giết mổ; hơn 7,5 ngàn xe ô tô và gần 1,5 ngàn xe máy vận chuyển động vật, sản phẩm đông lạnh ra vào tỉnh. Trong 6 tháng đầu năm, đã thực hiện tiêm phòng hơn 4.550 liều phòng dại chó mèo; hơn 76 ngàn liều phòng bệnh lở mồm long móng, gần 11 ngàn liều dịch tả cổ điển... Ngoài ra, thực hiện tiêm phòng theo chương trình xã hội hóa được 23.893.081 liều phòng các bệnh lở mồm long móng, tụ huyết trùng, tả, cúm gia cầm... Xét nghiệm giám sát dịch bệnh với hơn 17 ngàn mẫu.

An Nhiên

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Hướng dẫn cách nuôi chim cút đơn giản, đem lại hiệu quả kinh tế cao

Chim cút là gia cầm được nhiều bà con lựa chọn để chăn nuôi trong thời gian gần đây. Do chim cút là loài dễ thích nghi, sức đề kháng mạnh, ít bệnh tật nên nuôi chim cút ít gặp rủi ro hơn so với nuôi các loại gia cầm khác. Tuy nhiên bà con cần nắm được kỹ thuật cơ bản và chịu khó quan sát theo dõi bệnh hàng ngày để sớm có biện pháp xử lý.

Chọn giống

Những con giống tốt là những con khỏe mạnh, nhanh nhẹn - thân hình cân đối, không có dị tật. Thông thường, bà con nên lựa chọn khi con được khoảng 26 đến 30 ngày tuổi.

Chọn chim cút mái nên chọn những con có xương chậu rộng, cổ nhỏ, lông mượt. Phần hậu môn nở nang, đỏ hồng. Trọng lượng trên 100g.

Chọn chim cút trống: thông thường chim cút trống có kích thước nhỏ hơn chim mái. Chọn những con trống cổ dài, mỏ ngắn, da nhẵn, đầu nhỏ và lông mượt.

Sau khi chọn được những con chim cút tốt để làm giống, bà con tách những con cùng đàn ra nuôi riêng để tránh tình trạng đồng huyết.

Chuẩn bị chuồng nuôi

Mỗi chuồng nuôi cần đảm bảo kích thước 1×0,5×0,2m

và thả nuôi với mật độ 20-25 con/chuồng, khoảng 60 con/mét vuông. Nên làm chuồng nuôi chim cút bằng các vật liệu như: gỗ, tre, thép để dễ dàng di chuyển và vệ sinh thường xuyên. Lưới ngăn (bao xung quanh) sử dụng lưới ô vuông có mắt lỗ 1x1cm.

Nóc lồng nuôi cút cần làm bằng chất liệu mềm, tránh làm bể đầu chim do cút hay nhảy dựng lên. Thiết kế đáy lồng có độ dốc từ 2 - 3% để trứng có thể tự lăn ra khi cút đẻ. Đáy chuồng làm bằng mắt lưới ô vuông có kích thước từ 1 - 1,5cm, đảm bảo cho chim cút di chuyển dễ dàng, thoải mái mà vẫn đủ để phân lọt và rơi xuống khay hứng bên dưới.

Nếu nuôi với số lượng lớn có thể chồng các lồng nuôi lên nhau để tiết kiệm diện tích, đảm bảo các lồng cách nhau 10-12cm

để có thể đặt vỉ hứng phân ở phía dưới, tránh làm rơi phân lên người con chim ở lồng phía dưới.

Nếu nuôi trên nền chuồng cần quây lại với lưới quây cao từ 0,4m và có đường kính mỗi ô từ 1- 1,5m, phía trên lắp thêm đèn và chụp sưởi. Máng ăn, máng uống nuôi chim cút có thể tận dụng các vật dụng chứa nước làm bằng nhôm, nhựa và treo xung quanh chuồng. Đối với chuồng úm cút con có thể treo máng thấp hơn một chút để vừa tầm với.

Kỹ thuật nuôi chim cút

Chim cút con sau khi nở 1-2 ngày phải cho vào lồng úm ngay. Bà con có thể úm lồng hoặc úm nền. Phải làm nóng lồng hoặc chuồng trước khi cho cút con vào úm để tránh chim cút con bị lạnh.

Chim cút là loài dễ thích nghi, sức đề kháng mạnh, ít bệnh tật nên nuôi chim cút ít gặp rủi ro hơn so với nuôi các loại gia cầm khác

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Nhiệt độ ủ chuẩn: Tuần thứ nhất 34-35°C. Sau đó bà con giảm dần mỗi tuần 3°C. Đến tuần thứ 4 thì bà con không phải ủ chim cút nữa.

Thoáng khí ẩm áp nhưng phải thông thoáng, không quá kín, quá bí.

Mật độ ủ chim cút : Tuần 1: 200-250 chim cút/m², tuần 2: 150-200 chim cút/m², tuần 3: 100-150 chim cút/m²; tuần 4: 50-100 chim cút/m².

Nuôi chim cút thường sử dụng cám viên làm thức ăn chủ yếu. Ngoài ra, bà con có thể trộn thêm các loại ngũ cốc khác vào thức ăn như: tấm, cám gạo, các loại đậu, kê, cao lương... bổ sung thêm môi tươi như: trùn quế, dế, ấu trùng ruồi lính đen và một số thức ăn thô xanh như các loại rau.

Cho ăn các dạng thức ăn khác nhau theo từng độ tuổi của chim cút: Chim cút dưới 10 ngày tuổi: nuôi hoàn toàn bằng cám công nghiệp; Chim cút từ 10 -20 ngày tuổi: trộn tấm và cám theo tỉ lệ 1:1; Chim cút trên 20 ngày tuổi: có thể bổ sung thêm môi tươi và rau vào khẩu phần ăn hàng ngày.

Lưu ý: nên sử dụng máy băm nghiền đa năng để băm nhỏ các dạng thức ăn có kích thước lớn để phù hợp với khoang miệng cút và tiết kiệm thức ăn.

Nên cho cút ăn từ 3 - 4 lần/ngày, cho từng ít một, ăn hết lại cho và không nên cho ăn quá nhiều khiến chim béo, làm giảm chất lượng thịt. Nên tăng hàm lượng tinh bột và giảm lượng đạm nếu muốn vỗ béo chim cút. Tỷ lệ thức ăn nên cân bằng ở mức: 4 bắp - 1 lúa - 1 cám. Đồng

thời bổ sung đầy đủ vitamin, khoáng chất và rau xanh.

Mỗi ngày một chim cút uống khoảng 50-100ml nước. Bà con phải cung cấp đầy đủ nước sạch và mát cho chim cút uống tự do cả ngày.

Sau khi được 25 đến 27 ngày tuổi, bà con phân loại chọn những con có khả năng sinh sản tốt thì để lại làm giống. Còn lại chuyển sang chế độ nuôi lấy thịt.

Những con nuôi theo chế độ lấy thịt được cho vào lồng riêng, cho ăn cả ngày lẫn đêm với chế độ thoải mái thức ăn nhất có thể để vỗ béo.

Mật độ nuôi cho mỗi mét vuông là tầm 60 con, nuôi được 45 ngày tuổi thì có thể xuất chuồng.

Trong thời gian này, vẫn cần

bổ sung vitamin và khoáng chất cho đàn. Với thức ăn chính, bố trí thức ăn theo tỉ lệ 4 bắp : 1 cám : 1 lúa.

Phòng bệnh cho chim cút

Chim cút có một số bệnh giống các loài gia cầm khác như bệnh cúm, bệnh đường hô hấp, đường tiêu hóa... do đó, cần tiêm phòng, ngừa bệnh trên đàn cút, cần mua chim giống tại các cơ sở có uy tín và phải vệ sinh chuồng trại thường xuyên, đều đặn. Trong trường hợp người nuôi phát hiện những cá thể cút có biểu hiện lạ, bất thường cần lập tức nuôi cách ly, theo dõi để tránh lây lan ra cả đàn. Đồng thời vệ sinh chuồng trại thường xuyên.

Minh Vương

(tổng hợp theo báo Dân Tộc)

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Quy trình trồng măng cụt cho năng suất cao

Măng cụt là cây ăn trái có giá trị kinh tế cao, tuy nhiên đây là cây trồng có nhiều sâu bệnh hại, nhất là sượng trái do côn trùng gây hại, điều kiện thời tiết khắc nghiệt, bón phân không cân đối. Để măng cụt cho năng suất cao, nhà vườn cần nắm rõ một số quy trình chăm sóc và phòng trừ sâu bệnh.

1. Yêu cầu điều kiện ngoại cảnh

a) Nhiệt độ, ánh sáng

Nhiệt độ thích hợp từ 25 - 35°C, phát triển tốt trong điều kiện nóng ẩm, nhiệt độ thấp hơn 20°C cây phát triển chậm, nhiệt độ từ 38°C trở lên hoặc

5°C trở xuống có thể làm cây chết. Măng cụt là cây ưa bóng, đặc biệt là trong giai đoạn 01- 04 năm đầu, việc che bóng cho cây con là điều cần thiết. Cường độ ánh sáng phù hợp từ 40 - 70%.

b) Lượng mưa, ẩm độ

Lượng mưa thích hợp từ 1.300 mm trở lên, lượng mưa phân bố đều trong năm và không mưa ở giai đoạn cây mang trái là tốt. Ẩm độ thích hợp cho cây phát triển là trên 80%. Măng cụt cần giai đoạn khô hạn khoảng 15 - 30 ngày để phân hóa mầm hoa.

c) Đất đai

Có thể trồng trên nhiều chân đất nhưng thích hợp nhất là đất phù sa, sét pha, nhiều hữu cơ, thoát nước và giữ ẩm, độ pH từ 5,5 - 6,8.

2. Kỹ thuật trồng, chăm sóc

a) Chọn giống

Hầu như tất cả cây măng cụt đều cùng một giống là *Garcinia*. Măng cụt là cây đậu trái không cần thụ phấn của nhị đực nên dù nhân giống bằng hạt thì cây con có đặc tính giống với cây mẹ ban đầu.

Nhân giống phổ biến hiện nay là gieo hạt, chọn giống từ cây măng cụt được chứng nhận đầu dòng.

b) Thiết kế vườn trồng

Khi trồng măng cụt xen với cây ăn quả khác thì khoảng cách trồng tùy thuộc khoảng cách cây chính trong vườn.

c) Bố trí mật độ và khoảng cách trồng

Mật độ: Măng cụt có tán cây

Nông dân Long Khánh chăm sóc măng cụt.

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Mãng cụt là cây ăn trái có giá trị kinh tế cao

lớn, tán lá xum xuê do đó nên trồng thưa, cây cách cây 7 x 7 m, mật độ trồng khoảng 200 cây/ha.

Trồng cây che bóng và cây chắn gió

Mãng cụt không chịu được ánh nắng trực tiếp, do đó cần che bóng cho cây trong 04 - 05 năm đầu. Có thể trồng xen măng cụt với chuối hoặc trồng dưới tán cây khác. Cần trồng cây chắn gió cho măng cụt vì gió có thể làm hại lá và trái.

d) Đào hố trồng và bón lót

Hố trồng cần chuẩn bị 01 - 02 tháng trước khi trồng. Hố trồng có kích thước 70 x 70 x 70 cm, phù hợp tùy theo địa hình.

Mỗi hố nên trộn 1 kg vôi bột + 10 - 20 kg phân chuồng hoai đã ủ nấm *Trichoderma* + 0,35 kg urê + 1 kg super lân + 0,3 kg kali clorua.

đ) Thời vụ và kỹ thuật trồng

Thời vụ: thời vụ trồng thích hợp nhất là đầu mùa mưa (tháng 5) để cây sinh trưởng phát triển

được thuận lợi.

Kỹ thuật trồng: Cây con được 02 năm tuổi, có 12 - 13 cặp lá và 1 cành cấp 1, khoét lỗ trong hố vừa với bầu đất, nhẹ nhàng đặt cây vào, lấp đất ngang mặt bầu, cắm cọc giữ cây tránh đổ ngã. Khi đặt cây tránh bị tổn thương rễ.

e) Chăm sóc

Mãng cụt hấp thụ phân rất tốt nên bón phân hữu cơ hoai mục là chủ lực kết hợp bón phân hóa học bổ sung. Thời điểm bón: Bón sau khi thu hoạch, trước khi ra hoa, sau khi đậu trái. Bón vào rãnh theo tán cây.

Bộ rễ măng cụt không có lông hút và phát triển kém cho nên cần cung cấp nước đầy đủ, thường xuyên cho cây trong mùa nắng và thoát nước tốt trong mùa mưa. Nếu thiếu nước cây sẽ chậm lớn. Đặc biệt giai đoạn sau trổ hoa, mang trái, nếu thiếu nước trái măng cụt nhỏ và có phẩm chất kém. Có thể

áp dụng phương pháp tưới nhỏ giọt, hoặc tưới tràn.

Tia cành, tạo tán, làm cỏ, tủ gốc
+ Khi cây còn nhỏ, tia sau khi thu hoạch, tia bỏ các cành mọc dày, cành vượt mọc đứng, cành ốm yếu, cành sâu bệnh, chỉ để một thân chính, cành mọc ngang, cành khỏe để tạo cho cây thông thoáng. Công việc tia cành phải được làm ngay sau khi bón phân lần thứ nhất và phải thực hiện trong một tuần lễ để giúp cây có đủ dinh dưỡng ra chồi khỏe và đồng loạt.

+ Làm cỏ xung quanh gốc cây măng cụt phụ thuộc bán kính của tán cây. Hạn chế xới xáo vào mùa mưa.

+ Đầu mùa khô dùng cỏ hay rơm rạ khô tủ quanh gốc giữ ẩm và kết hợp trồng cây che phủ như cây lạc dại (*Arachis pintoi*). Nên trồng cây che phủ để hạn chế xói mòn đất, rửa trôi trong mùa mưa và giữ ẩm đất trong mùa khô.

3. Quản lý sinh vật gây hại

Một số sâu bệnh hại chính như: Sâu vẽ bùa; Bọ trĩ; Nhện đỏ; Bệnh thán thư; Bệnh đốm lá; Bệnh chảy nhựa quả...

Biện pháp phòng chống: Thường xuyên vệ sinh đồng ruộng và tiêu hủy tàn dư thực vật; có hệ thống mương rãnh cấp, thoát nước tốt; chủ động tưới tiêu; sử dụng phân hữu cơ hoai mục, bón phân cân đối; sử dụng giống kháng, giống chống chịu; luân canh, xen canh hợp lý với cây trồng khác họ nhằm hạn chế sự phát sinh, phát triển của sinh vật gây hại.

Sử dụng sản phẩm có nấm đối kháng *Trichoderma* ủ với phân hữu cơ hoai mục; sử dụng các chế phẩm sinh học; Ưu tiên sử dụng các loại thuốc bảo vệ thực vật có nguồn gốc sinh học, thảo mộc, có độ độc thấp, thời gian cách ly ngắn, chống phân hủy và ít ảnh hưởng đến các loài thiên địch có ích trên ruộng.

4. Thu hoạch

Thời điểm thu hoạch: Thu hái trái lúc sáng sớm (hoặc chiều mát), trái sau khi thu hoạch màu đỏ chuyển sang màu đỏ hoàn toàn.

Cách thu hái: Khi hái phải cẩn thận và tránh sự va chạm mạnh trên trái nhằm giảm đến mức thấp nhất sự xây xát. Nên dùng dụng cụ có túi vải để hái trái, tránh để trái rơi tự do trên mặt đất làm xây xát vỏ trái. Trái măng cụt được làm sạch sơ bộ, lau nhẹ bằng vải ẩm để loại bỏ vết bẩn và đất cát bám trên vỏ, đồng thời loại thải trái bị dập, chảy mủ, hư hỏng.

Lê Khôi (tổng hợp)

Nghiên cứu bảo tồn và phát triển giống cà phê sê của người đồng bào S'Tiêng

Với mong muốn bảo tồn và phát triển được giống cà phê Robusta (hay còn gọi là cà phê Rô Sê hay cà phê Sê) của đồng bào S'Tiêng - giống cà phê cổ được người Pháp mang sang trồng từ năm 1895, có mùi rất thơm, hương vị đậm, kéo dài và sâu trên vùng đất quê hương (xã Tân Tiến, tỉnh Đồng Nai), anh Trần Xuân Ngọc - Giám đốc Hợp tác xã cà phê nguyên chất Bù Đốp đã cùng các thành viên trong HTX của mình thực hiện Dự án "Bảo tồn và phát triển giống cà phê sê của người S'Tiêng".

Đến nay, Dự án không chỉ bảo tồn, phát triển nguồn gen giống cà phê quý mà còn mang lại thu nhập ổn định cho đồng bào trồng cà phê trên địa bàn.

Anh Trần Xuân Ngọc cho hay, huyện Bù Đốp, tỉnh Bình Phước cũ trước đây, đặc biệt là khu vực xã Tân Tiến, tỉnh Đồng Nai sau sáp nhập là vùng đất biên giới còn nhiều khó khăn, nơi cộng đồng 32 dân tộc cùng sinh sống, trong đó có đồng bào S'Tiêng. Bên cạnh cây cao su gần bó lâu đời, nơi đây còn lưu giữ một giống cà phê quý - cà phê sê (Robusta dòng CBK), được người S'Tiêng canh tác theo phương thức tự nhiên. Loại cà phê này thích nghi tốt với điều kiện khí hậu khắc nghiệt, cho hương vị đậm đà, khác biệt, trở thành tiềm năng phát triển kinh tế nông nghiệp đặc sản gắn với bản sắc địa phương. Giống cà phê này có đặc điểm nổi bật là hạt nhỏ, chắc, trái mọng, hương vị đậm, hậu vị kéo dài, được

Quy trình sản xuất sản phẩm dự án Bảo tồn và phát triển giống cà phê sê của người S'Tiêng

NGHIÊN CỨU, ỨNG DỤNG

giới rang xay đánh giá cao. Khác với các giống lai cao sản, cà phê sẽ ít sâu bệnh, chịu hạn tốt, ít đòi hỏi chăm sóc, phù hợp với điều kiện canh tác của đồng bào dân tộc.

Tuy vậy hiện nay, nguồn giống thuần chủng này không còn phổ biến, diện tích trồng hạn chế, phân tán, dẫn đến nguy cơ mai một. Việc bảo tồn và phát triển cà phê sẽ vừa mang ý nghĩa khoa học, gìn giữ nguồn gen quý, vừa mang giá trị thực tiễn, tạo ra sản phẩm đặc sản, góp phần nâng cao sinh kế cho nông dân là việc làm cần thiết. Và Dự án “Bảo tồn và phát triển giống cà phê sẽ truyền thống của người S’Tiêng tại Bình Phước” được thực hiện với sứ mệnh đó.

Dự án tập trung vào các nhiệm vụ chính là: Bảo tồn nguồn gen thông qua việc duy trì vườn cây đầu dòng với hơn 10.000 cây giống thuần chủng, làm cơ sở nhân giống và mở rộng diện tích lên 20 ha; Mở rộng vùng nguyên liệu thông qua hình thành vùng trồng tập trung tại xã Tân Tiến, tiến tới quy mô trên 100 ha liên kết; Đẩy mạnh ứng dụng khoa học - kỹ thuật bằng việc áp dụng quy trình sản xuất khép kín, tiêu chuẩn VietGAP, sử dụng chế phẩm sinh học, máy móc hiện đại trong chế biến, đóng gói, truy xuất nguồn gốc.

“Sản phẩm “Cà phê đặc sản Bù Đốp”, đã được chứng nhận OCOP 4 sao cấp tỉnh và đang hướng tới OCOP 5 sao cấp quốc gia, mang hương vị đặc trưng, thị trường ưa chuộng; Giống cây chịu hạn tốt, ít sâu bệnh, phù hợp xu thế “nông nghiệp xanh”; Giá bán cao hơn so với giống lai phổ biến”. Trong giai đoạn 2023 – 2025, Dự án đã thành lập hợp tác xã thanh niên, thu hút 23 thành viên tham gia, diện tích mở rộng từ 15 ha lên gần 100 ha liên kết. Bên cạnh đó, dự án đã xây dựng được cơ sở chế biến, trang thiết bị hiện đại như máy tách màu, máy rang, máy sấy, đóng gói, hướng tới quy trình khép kín - Đó là sản phẩm chủ lực và kết quả mà dự án đạt được - anh Ngọc cho biết.

Hiện “Cà phê đặc sản Bù Đốp” đã được bảo hộ sở hữu trí tuệ và có mặt trên nhiều kênh phân phối, doanh thu và lợi nhuận tăng qua từng năm, tạo việc làm ổn định cho hàng chục lao động địa phương. Trong thời gian tới, dự án sẽ tiếp tục phát triển theo hướng kết hợp sản xuất cà phê với du lịch trải nghiệm. Du khách có thể tham quan vườn cà phê, ngắm hoa nở trắng, thưởng thức hương vị cà phê ngay tại chỗ...

Việc nghiên cứu, bảo tồn và phát triển giống cà phê sẽ của đồng bào S’Tiêng tại Bù Đốp không chỉ mang ý nghĩa khoa học mà còn mở ra hướng đi mới cho phát triển nông nghiệp đặc sản, kinh tế tập thể và du lịch nông nghiệp tại tỉnh Đồng Nai. Đây là mô hình tiêu biểu cho sự kết hợp giữa bảo tồn nguồn gen, ứng dụng khoa học - công nghệ và khởi nghiệp cộng đồng, góp phần đưa cà phê Việt Nam vươn xa trên thị trường trong và ngoài nước.

Ngọc Vy

Sáng tạo thiết bị

“Thiết bị thụ phấn nhân tạo góp phần cải thiện chất lượng thụ phấn, thụ tinh, kết hạt và tạo quả ở một số loại cây ăn quả” là giải pháp do tác giả Lê Thị Thuỳ Dương (Trường THCS Võ Trường Toản, phường Tân Triều) thiết kế, chế tạo. Mục đích của giải pháp đặt ra là thụ phấn cho hoa ở vị trí cao, tăng khả năng đậu trái cho cây và giúp cây đậu trái phân bố đều.

Như chúng ta đã biết, thụ phấn là quá trình quan trọng trong sự phát triển và duy trì cuộc sống của các loài thực vật. Để góp phần nâng cao chất lượng cây trồng, tạo ra nhiều giống cây có đặc tính tốt, người dân thường tiến hành thụ phấn nhân tạo như: dùng bông gòn để lấy phấn hoa từ cây này sang cây khác, nuôi thêm ong hoặc trồng thêm một số loài hoa để thu hút ong bướm đến vườn thụ phấn cho cây, dùng máy phun vôi bột đa năng tạo gió khiến hạt phấn bay lên và bám vào đầu nụ để hoa thụ phấn...

Tuy nhiên, các phương pháp trên đều có những nhược điểm nhất định. Cụ thể, sử dụng bông gòn chỉ thụ phấn được ở những cây thấp; nuôi ong bướm thì mỗi khi phun thuốc bảo vệ thực vật trong vườn sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe ong bướm; còn dùng máy phun vôi bột nếu phun sát cây quá có thể làm rụng hoa, dẫn đến giảm năng suất.

thụ phấn nhân tạo cho một số loại cây ăn quả

Phần đầu của thiết bị thụ phấn nhân tạo

Với mong muốn nâng cao chất lượng thụ phấn cho cây ăn quả, tác giả Lê Thị Thuỳ Dương đã mày mò, nghiên cứu chế tạo thiết bị thụ phấn nhân tạo góp phần cải thiện chất lượng thụ phấn, thụ tinh, kết hạt và tạo quả ở một số loại cây ăn quả.

Để thiết kế thiết bị thụ phấn nhân tạo, tác giả đã sử dụng các thiết bị điện tử như: ESP32 cam (là một module mạch tích hợp vi xử lý ESP32 và cảm biến camera), đĩa Servo, để nạp ESP32 cam (là một mạch điện tử nhỏ gọn có chức năng kết nối module ESP32 cam với máy tính thông qua cổng USB), bảng mạch, bảng vi điều khiển Arduino nano, động cơ DC, động cơ RC và module điều khiển động cơ, pin sạc, cục nguồn adapter, mạch hạ áp, quạt mini, các đầu nối.

Sau khi thiết kế bản vẽ, tác giả đã chế tạo khung của sản phẩm và tiến hành đấu nối các thiết bị điện tử với nhau, rồi viết chương trình điều khiển thiết bị, sau đó thử nghiệm sản phẩm.

Chị Lê Thị Thuỳ Dương chia sẻ, thiết bị thụ phấn nhân tạo được thiết kế thành 3 phần: Phần đầu có dạng hình hộp chữ nhật, kích thước 20 x 15 x 15 (cm), có bông phấn, quạt và khay chứa phấn bên trong; Phần thân có thể điều chỉnh độ dài ngắn để phù hợp với độ cao của cây muốn thụ phấn. Theo đó, khi kéo dài phần thân có độ dài tối đa 3.8m, khi co lại dài 2.2m; Phần đế có chân trụ giúp nghiêng hạ thiết bị dễ dàng. Thiết bị có trọng lượng nhỏ, gọn, khoảng 2kg, sử dụng pin lithium và có thể hoạt động liên tục trong vòng 8 giờ đồng hồ. Khi pin hết có thể sạc và tiếp tục sử dụng.

Thiết bị thụ phấn nhân tạo đã được thử nghiệm tại vườn bưởi của người dân tại địa phương và được đánh giá cao. Ông Trần Văn Nhật (phường Tân Triều) là một trong những người sử dụng thử nghiệm thiết bị cho vườn bưởi của gia đình cho biết, thiết bị thụ phấn nhân tạo này có thiết kế khoa học, tự động, mới lạ và thụ phấn được hầu hết các hoa bưởi có trên cây ở bất kỳ vị trí nào. Thiết bị có thể nâng, hạ tùy thuộc vào độ cao của hoa cần thụ phấn và có thể thay đổi góc nhìn thông qua camera trên màn hình điện thoại nên sử dụng rất thuận tiện.

Tác giả Lê Thị Thuỳ Dương cho biết thêm, thiết bị được thiết kế có phần chân và có đế đỡ nên thể nghiêng hạ giúp quá trình thụ phấn dễ dàng hơn. Không những gọn nhẹ, linh hoạt, thiết bị này được vận hành dễ dàng thông qua điện thoại Smartphone, tất cả được điều chỉnh trên màn hình cảm ứng nên người nông dân dễ dàng thực hiện, thao tác.

“Thiết bị thụ phấn nhân tạo này đã đạt được đúng những mục đích mà tôi đã đặt ra ngay từ khi bắt đầu thực hiện. Thiết bị đã góp phần nâng cao năng suất cây trồng, giúp người nông dân thuận tiện hơn trong việc thụ phấn. Bên cạnh đó có thể lai tạo để khắc phục các khuyết điểm của các giống cây hiện có trên thị trường” - chị Lê Thị Thuỳ Dương phấn khởi chia sẻ.

Nhật Minh

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẴN XUẤT GIỎI

Đồng Nai: Tăng cường công tác quản lý và phát triển mã số vùng trồng

Nếu không được cấp mã số vùng trồng, sản phẩm nông sản, cơ sở đóng gói sản xuất sẽ không đủ điều kiện xuất khẩu theo yêu cầu của nước nhập khẩu. Là địa phương có nhiều thế mạnh về cây ăn trái, cây công nghiệp, hiện tỉnh Đồng Nai đang chú trọng, tăng cường công tác quản lý và phát triển mã số vùng trồng.

Theo Cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật, việc cấp mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói hiện nay đang được triển khai thực hiện theo quy định của nước nhập khẩu. Đối với từng thị trường khác nhau, các quy định liên quan đến cấp mã số vùng trồng có thể khác nhau nhưng tựu chung lại mục tiêu của việc cấp, quản lý và giám sát vùng trồng đã được cấp mã số là để đảm bảo truy xuất được đến từng vườn trồng, cơ sở đóng gói về các loại sinh vật gây hại đã phát hiện trên vườn trồng, các biện pháp quản lý sinh vật gây hại đã được sử dụng trên vườn trồng đặc biệt là ghi nhận về các loại thuốc bảo vệ thực vật, phân bón đã sử dụng...

Đồng thời, mỗi mã số vùng trồng được cấp không phải là không có thời hạn mà theo định kỳ, cơ quan có thẩm quyền sẽ phải tiến hành giám sát để đảm bảo vùng trồng đó vẫn đang được quản lý tốt, đáp ứng yêu cầu đặt ra. Trường hợp không đạt yêu cầu theo quy định của

Tỉnh Đồng Nai đang tăng cường công tác quản lý mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói, đáp ứng yêu cầu xuất khẩu, đảm bảo truy xuất nguồn gốc, an toàn thực phẩm để phát triển sản xuất bền vững

nước nhập khẩu, mã số sẽ bị thu hồi.

Các quy định cụ thể về yêu cầu với vùng trồng được cấp mã số vùng trồng của các nước đã được đăng tải đầy đủ trên website của Cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật, trong đó về cơ bản các vùng trồng được cấp mã số phải đáp ứng các yêu cầu như: Nhận diện được vùng trồng (thường sử dụng GPS); Áp dụng thực hành nông nghiệp tốt trong đó chú trọng đến công tác ghi chép nhật ký canh tác. Nhật ký canh tác phải được lưu trữ, bảo quản tốt để phục vụ công tác truy xuất nguồn gốc khi cơ quan có thẩm quyền kiểm tra; Theo dõi thường xuyên tình hình sinh vật gây hại; Thực hiện tốt vệ sinh đồng ruộng; Thực hiện tốt các biện pháp canh tác, phòng

trừ sinh vật gây hại và thu hoạch để đảm bảo mật độ sinh vật gây hại luôn ở mức thấp; Đảm bảo không có dư lượng thuốc BVTV vượt ngưỡng cho phép theo quy định của nước nhập khẩu...

Ngoài ra, còn một số yêu cầu khác tùy thuộc vào thị trường nhập khẩu và loại sản phẩm nông sản mục tiêu.

Đồng Nai tăng cường quản lý mã số vùng trồng

Sau sáp nhập, tỉnh Đồng Nai có diện tích cây công nghiệp, cây ăn trái khá lớn với tổng diện tích hơn 609 ngàn hecta. Trong đó, một số cây công nghiệp chủ lực có diện tích thuộc top đầu cả nước như: cao su, điều, hồ tiêu... đã hình thành được các vùng chuyên canh lớn. Tỉnh cũng có lợi thế phát triển diện tích các

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

Doanh nghiệp xuất khẩu sầu riêng đi Trung Quốc tại TP.Hồ Chí Minh khảo sát vùng trồng sầu riêng xuất khẩu tại xã Phú Sơn

loại cây ăn trái cho hiệu quả kinh tế cao và đi đầu làm mã số vùng trồng xuất khẩu. Đến nay, toàn tỉnh có 215 mã số vùng trồng xuất khẩu các cây trồng sầu riêng, chuối cây mô... với quy mô hơn 15 ngàn hécta và 59 cơ sở đóng gói được cấp mã số để phục vụ xuất khẩu đi các nước.

Nhằm tăng cường công tác quản lý mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói, đáp ứng yêu cầu của nước nhập khẩu, đảm bảo truy xuất nguồn gốc, an toàn thực phẩm để phát triển sản xuất bền vững, mới đây, UBND tỉnh đã có Văn bản số 3463/UBND-KTN ngày 19/8/2025 về việc tăng cường công tác quản lý mã số vùng trồng, cơ sở đóng gói nông sản xuất khẩu.

Theo đó, Chủ tịch UBND tỉnh yêu cầu Sở Nông nghiệp và Môi trường, chủ trì, phối hợp với các

đơn vị liên quan tổ chức hướng dẫn, tập huấn chuyên môn cho các địa phương, doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ chức, cá nhân có nhu cầu đăng ký cấp mã số vùng trồng và mã số cơ sở đóng gói các quy định về mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói nông sản.

Tiếp nhận và tổng hợp báo cáo đề nghị cấp mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói từ UBND các xã, phường; thực hiện rà soát, kiểm tra và lập danh sách đề nghị cấp mã số gửi Cục Trồng trọt và Cục Bảo vệ thực vật để xem xét, trình nước nhập khẩu kiểm tra, phê duyệt mã số.

Đồng thời hàng năm phối hợp với đơn vị liên quan thực hiện công tác kiểm tra, giám sát công tác cấp và quản lý mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói của Ủy ban nhân dân các xã,

phường. Thực hiện tạm ngưng, thu hồi mã số đã cấp với các mã số vùng trồng, cơ sở đóng gói không đáp ứng quy định của nước nhập khẩu hoặc theo yêu cầu của nước nhập khẩu hoặc phát hiện vi phạm quy định về kiểm dịch thực vật, an toàn thực phẩm nhiều lần hoặc phát hiện gian lận, tranh chấp trong sử dụng mã số.

Ngoài ra, ngành Công thương có nhiệm vụ phối hợp với các sở, ngành, địa phương kết nối thị trường, xúc tiến thương mại đối với các sản phẩm đã có mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói. Tăng cường hỗ trợ doanh nghiệp đưa sản phẩm lên các sàn thương mại điện tử, hệ thống phân phối hiện đại.

Chủ tịch UBND tỉnh giao UBND các xã, phường thực hiện việc tiếp nhận hồ sơ đăng ký cấp mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói từ tổ chức, cá nhân trên địa bàn; kiểm tra thực tế, hoàn thiện hồ sơ, cấp mã số và bảo đảm duy trì các điều kiện kỹ thuật đối với các mã số vùng trồng, cơ sở đóng gói đã cấp.

Thực hiện công tác quản lý, sử dụng mã số vùng trồng và mã số cơ sở đóng gói; giám sát định kỳ các mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói đã được cấp mã số theo đúng hướng dẫn và quy định của nước nhập khẩu, đảm bảo các mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói luôn luôn duy trì được tình trạng đáp ứng yêu cầu của nước nhập khẩu. Tần suất giám sát là tối thiểu một lần/năm, đối với mã số vùng trồng thực hiện giám sát trước vụ thu hoạch.

Minh Khôi

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẴN XUẤT GIỚI

Thanh niên Đồng Nai tích cực hỗ trợ người dân, doanh nghiệp thực hiện thủ tục hành chính

Thông tin từ Tỉnh đoàn Đồng Nai cho biết, thực hiện 60 ngày cao điểm hỗ trợ vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp (từ ngày 1/7 đến hết tháng 8/2025), đoàn viên, thanh niên trên địa bàn tỉnh đã hỗ trợ hơn 162 ngàn lượt người dân, doanh nghiệp thực hiện thủ tục hành chính.

Ngay từ cuối tháng 6, đầu tháng 7 năm 2025, Tỉnh đoàn đã chỉ đạo các cấp bộ Đoàn về việc tham gia hỗ trợ các điểm thực hiện thủ tục hành chính trong thời gian đầu triển khai mô hình chính quyền địa phương 2 cấp và triển khai các đội hình thanh niên tình nguyện hỗ trợ vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, cung cấp dịch vụ công trực tuyến tại cơ sở.

Theo đó, 100% Đoàn phường, xã đã chủ động thành lập đội hình thanh niên tình nguyện tham gia hỗ trợ tại các Trung tâm Phục vụ hành chính công xã, phường ngay từ khi chính quyền địa phương 2 cấp đi vào hoạt động. Các thành viên trong các đội hình thanh niên tình nguyện này đã tận tình hướng dẫn người dân thực hiện cách tra cứu thủ tục hành chính trên cổng dịch vụ công, nộp hồ sơ trực tuyến nhanh chóng, cũng như sử dụng các tính năng của ứng dụng VneID để đảm bảo mọi thủ tục được hoàn thành đúng quy định và tiết kiệm thời gian.

Thanh niên tình nguyện hỗ trợ người dân làm thủ tục hành chính tại xã Đak Nhou

Người dân được thanh niên tình nguyện xã Nhơn Trạch hướng dẫn lấy số thứ tự

Từ kết quả của những ngày đầu ra quân, Tỉnh đoàn tiếp tục phát động 60 ngày cao điểm ra quân đội hình thanh niên tình nguyện hỗ trợ vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp và cung cấp dịch vụ công trực tuyến tại cơ sở.

Các đội hình thanh niên tình nguyện tỉnh đã phối hợp cùng cán bộ, công chức tại các trung tâm phục vụ hành chính công xã, phường hướng dẫn, hỗ trợ người

dân, doanh nghiệp tiếp cận, sử dụng dịch vụ công trực tuyến; hướng dẫn khai thác, sử dụng các ứng dụng chuyển đổi số của tỉnh và của địa phương. Tham gia điều phối, giải đáp, hỗ trợ các tình huống phát sinh trong quá trình tiếp nhận và giải quyết thủ tục hành chính tại trung tâm phục vụ hành chính công các địa phương.

Bí thư Đoàn xã Xuân Hoà Đinh Tiến Dự chia sẻ, thực hiện

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẴN XUẤT GIỎI

Đoàn Thanh niên phường Đồng Xoài triển khai đội hình tình nguyện hướng dẫn, hỗ trợ người dân thực hiện các thủ tục hành chính tại Trung tâm Phục vụ hành chính công

chiến dịch tình nguyện tham gia hỗ trợ tại các Trung tâm Phục vụ hành chính, các bạn đoàn viên thanh niên trong xã đã tích cực tham gia hỗ trợ dịch vụ công và cải cách hành chính tại Trung tâm phục vụ hành chính công của xã. Các bạn trẻ đã tận tình hướng dẫn người dân chưa rành về công nghệ, những người cao tuổi trong việc kê khai hồ sơ, điền biểu mẫu; Trợ giúp đăng ký và sử dụng tài khoản dịch vụ công quốc gia, ứng dụng VneID; Hỗ trợ in ấn, số hóa, sao chụp giấy tờ cần thiết; Hướng dẫn người dân tra cứu thông tin và theo dõi tiến độ giải quyết thủ tục... Những việc làm thiết thực đó đã để lại dấu ấn đẹp của tuổi trẻ trong lòng người dân địa phương.

Bên cạnh đó, Đoàn xã, phường còn tổ chức các đội hình tình nguyện đến trực tiếp các hộ gia đình, khu

dân cư hỗ trợ cài đặt và sử dụng các ứng dụng số, như: VNeID, Cổng dịch vụ công quốc gia, giúp người dân tiếp cận và hình thành thói quen sử dụng công nghệ số, góp phần hình thành công dân số, xã hội số, chính quyền số.

Bí thư Tỉnh đoàn Đồng Nai Nguyễn Minh Kiên cho biết, thời gian qua, lực lượng đoàn viên, thanh niên trên địa bàn tỉnh đóng vai trò là một 'trợ thủ số' luôn có mặt tại các trung tâm hành chính để hỗ trợ các cán bộ, hướng dẫn những người dân xử lý các thủ tục hành chính... Việc hỗ trợ người dân không chỉ góp phần giảm tải cho bộ phận chuyên môn mà còn lan tỏa hình ảnh đẹp của màu áo xanh tình nguyện trong lòng nhân dân.

Cùng với các đội hình tình nguyện tại xã, phường, Tỉnh đoàn, Hội Sinh viên tỉnh đã chỉ

đạo Đoàn các trường đại học, cao đẳng bố trí lực lượng của đội hình tình nguyện Mùa hè xanh hỗ trợ trung tâm phục vụ hành chính công tại địa bàn đóng quân. Đồng thời, ra quân 2 đội hình tình nguyện Mùa hè xanh cấp tỉnh hỗ trợ vận hành chính quyền địa phương 2 cấp tại 2 xã Lộc Thạnh và Đak Nhau.

Bí thư Tỉnh đoàn Nguyễn Minh Kiên cho biết thêm, trong quá trình thực hiện, ngoài việc thăm, động viên các đội hình thanh niên tình nguyện, Tỉnh đoàn đã chỉ đạo các tổ tham mưu thực hiện các đợt kiểm tra, giám sát tại 18 phường, xã, giám sát từ xa. Từ đó kịp thời định hướng tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc, góp phần thực hiện hiệu quả công tác hỗ trợ vận hành chính quyền địa phương 2 cấp tại các địa phương.

Phương Nga

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẴN XUẤT GIỎI

Bảo vệ môi trường trong sản xuất nông nghiệp

Trong quá trình sản xuất nông nghiệp, không ít nông dân sử dụng nhiều hóa chất, phân bón hóa học, thuốc trừ sâu, thuốc bảo vệ thực vật, thuốc thú y, xử lý phế phẩm nông nghiệp không tốt... tác động xấu tới môi trường, đất, nguồn nước, mùa vụ, năng suất, chất lượng cây trồng.

Hướng tới nền nông nghiệp xanh - mô hình sản xuất hướng đến bảo vệ môi trường, sử dụng tài nguyên hiệu quả và tạo ra sản phẩm sạch, an toàn, nông dân trên địa bàn tỉnh Đồng Nai đã áp dụng, triển khai nhiều mô hình canh tác, quy trình kỹ thuật tiên bộ như: GAP (Good Agricultural Practices), VietGAP (Vietnamese Good Agricultural Practices). Đây là những quy trình thực hành sản xuất nông nghiệp tốt, là tập hợp các tiêu chí do tổ chức, quốc gia, nhóm quốc gia ban hành hướng dẫn người sản xuất áp dụng nhằm bảo đảm chất lượng, an toàn thực phẩm, truy xuất nguồn gốc sản phẩm, bảo vệ môi trường và sức khỏe, an sinh xã hội cho người sản xuất.

Ý thức bảo vệ môi trường

Nông dân Nguyễn Văn Lành (ngụ xã Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai) cho biết: Nhờ áp dụng mô hình VietGAP trong trồng dưa lưới, rau màu các loại, sản phẩm do vườn nhà ông sản xuất ra luôn có uy tín. Bên cạnh đó, nhờ sử dụng phân, thuốc bảo vệ thực vật sinh học, ứng dụng quy

Mô hình trồng sầu riêng sạch của một nông dân phường Xuân Lập, tỉnh Đồng Nai

trình canh tác theo tiêu chuẩn VietGAP, ông không phải tiếp xúc với các loại thuốc bảo vệ thực vật độc hại nên sức khỏe được đảm bảo.

“Hiện vẫn còn không ít nông dân chưa áp dụng quy trình VietGAP. Vì vậy, khi vườn cây bị nhiễm bệnh, họ sẵn sàng phun thuốc bảo vệ thực vật tự pha trộn, không nhãn mác cho cây trồng, làm ảnh hưởng tới các vườn xung quanh, môi trường sống” - ông Nguyễn Văn Lành bày tỏ.

Để khuyến khích nhà nông bảo vệ môi trường đất, nguồn nước, ngoài khuyến cáo hạn chế sử dụng thuốc bảo vệ thực vật độc hại, tự pha trộn, không rõ nhãn mác..., nhiều địa phương còn triển khai các ủ, thùng chứa chất thải tại các tuyến đường, cánh đồng, phòng tránh việc nông dân vứt bỏ bừa bãi dụng cụ chứa thuốc bảo vệ thực vật sau sử dụng, ảnh hưởng tới môi trường, đất và nguồn nước.

Nông dân Lê Văn Bình (ngụ xã Lộc Quang, tỉnh Đồng Nai) chia sẻ: Ai cũng biết, nông nghiệp xanh là tất yếu của quy trình, xu hướng sản xuất nông nghiệp hiện đại, hướng đến bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm, sức khỏe cho nhà nông... Tuy nhiên, không phải nông dân nào cũng ý thức tốt được việc này, vẫn còn người vì lợi nhuận, thiếu ý thức, sử dụng thuốc hóa học bị cấm đã ảnh hưởng rất lớn đến môi trường, đất, nguồn nước.

“Tôi được biết địa phương, ngành nông nghiệp luôn khuyến khích nhà nông sản xuất theo mô hình nông nghiệp xanh, sạch, an toàn và tạo điều kiện như: tập huấn, phổ biến quy trình VietGAP trong sản xuất, chăn nuôi. Vậy pháp luật chế tài những hành vi gây ô nhiễm môi trường, đất và nguồn nước trong sản xuất nông nghiệp ra sao?” - ông Lê Văn Bình đặt câu hỏi.

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

Nông dân xã Sông Ray sử dụng phế, phụ phẩm nông nghiệp làm phân bón hữu cơ

Điều 41 Nghị định 45 quy định: Phạt tiền từ 30-50 triệu đồng đối với hành vi không thực hiện việc đánh giá và kiểm soát hóa chất, thuốc bảo vệ thực vật, thuốc thú y theo quy định. Phạt tiền từ 50-70 triệu đồng đối với hành vi sử dụng thuốc bảo vệ thực vật, thuốc thú y, hóa chất đã hết hạn sử dụng hoặc ngoài danh mục cho phép và gây ô nhiễm môi trường. Phạt tiền từ 50-100 triệu đồng đối với hành vi nhập khẩu hóa chất, vật liệu chứa hóa chất nguy hại không đáp ứng quy định về bảo vệ môi trường.

Đã có chế tài xử phạt nếu vi phạm

Vấn đề ông Lê Văn Bình muốn biết cũng là sự bức xúc của nhiều nông dân trước hành vi thiếu ý thức, thiếu trách nhiệm bảo vệ môi trường trong sản xuất nông nghiệp của một số nông dân khác.

Luật gia Chu Văn Hiến (Hội Luật gia tỉnh Đồng Nai) cho biết: Tại Điều 61 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 có quy định, cá nhân sử dụng hóa chất, thuốc bảo vệ thực vật, thuốc thú y, phân bón trong sản xuất nông

nghiệp phải thực hiện theo đúng quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường và quy định khác của pháp luật có liên quan. Phụ phẩm nông nghiệp phải được thu gom để sản xuất ra sản phẩm hàng hóa, sử dụng làm nguyên liệu, nhiên liệu, sản xuất phân bón, sản xuất năng lượng hoặc phải được xử lý theo quy định; không đốt ngoài trời phụ phẩm từ cây trồng gây ô nhiễm môi trường. Nhà nước có chính sách khuyến khích đổi mới mô hình, phương pháp sản xuất nông nghiệp theo hướng bền vững, thích ứng với

biến đổi khí hậu, tiết kiệm nước, hạn chế sử dụng phân bón vô cơ, thuốc bảo vệ thực vật hóa học và sản phẩm xử lý môi trường trong nông nghiệp; phát triển mô hình nông nghiệp thân thiện với môi trường...

Luật gia Chu Văn Hiến nêu rõ: Tại Điều 41 Nghị định 45/2022/NĐ-CP ngày 7-7-2022 của Chính phủ quy định về xử phạt hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường (gọi tắt là Nghị định 45) có quy định, phạt tiền từ 2,5-3 triệu đồng đối với hành vi đốt ngoài trời phụ phẩm từ cây trồng cạnh khu vực dân cư, sân bay, các tuyến giao thông chính. Phạt tiền từ 10-15 triệu đồng đối với hành vi không đăng ký, kiểm kê, báo cáo và quản lý thông tin về hóa chất, thuốc bảo vệ thực vật và thuốc thú y theo quy định; sử dụng hóa chất, thuốc bảo vệ thực vật, thuốc thú y sai quy định và gây ô nhiễm môi trường.

Đoàn Phú

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

Phát huy tiềm năng và lợi thế về cây công nghiệp, cây ăn trái

Với hơn 600 ngàn ha đất sản xuất nông nghiệp, sau sáp nhập, tỉnh Đồng Nai mới là một trong những địa phương dẫn đầu cả nước về diện tích cây công nghiệp và cây ăn trái. Trong đó, nhiều cây trồng chủ lực đã hình thành các vùng sản xuất tập trung quy mô lớn như: chuối, sầu riêng, bưởi, cà phê, hồ tiêu, cao su...

Trung tâm sản xuất nông nghiệp quy mô lớn

Sau khi sáp nhập, tỉnh Đồng Nai mới nổi lên như một trung tâm sản xuất nông nghiệp quy mô lớn, hội tụ đầy đủ các điều kiện thuận lợi để phát triển nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp hữu cơ, cũng như xây dựng chuỗi giá trị khép kín.

Theo Sở Nông nghiệp và Môi trường, toàn tỉnh hiện có hơn 500 ngàn ha cây công nghiệp, nổi bật với diện tích cao su và điều lớn nhất cả nước. Trong đó, riêng sản lượng điều khoảng hơn 100 ngàn tấn hạt điều nhân mỗi năm. Tỉnh hiện có hơn 50 nhà máy chế biến hạt điều với tổng công suất 150.000 tấn/năm, tập trung vào chế biến sâu và sản xuất các sản phẩm giá trị cao để xuất khẩu.

Đối với cây ăn trái, ngoài các cây trồng chủ lực như sầu riêng, bưởi, chôm chôm..., Đồng Nai cũng được biết đến là “thủ phủ” vùng trồng chuối cây mô xuất

Tỉnh Đồng Nai mới là một trong những địa phương dẫn đầu cả nước về diện tích cây công nghiệp và cây ăn trái

khẩu, với tổng diện tích trên 18,3 ngàn ha, sản lượng gần 400 ngàn tấn.

Đặc biệt, đến nay, tỉnh đã hình thành hơn 320 vùng sản xuất tập trung với tổng diện tích khoảng 95,7 ngàn ha, trong đó có 203 vùng trồng được cấp mã

số xuất khẩu

Với lợi thế lớn, đến nay Đồng Nai là địa phương tiên phong ứng dụng công nghệ cao trong nông nghiệp với 419 mô hình công nghệ cao đang hoạt động; 8 vùng nông nghiệp công nghệ cao có quy mô gần

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

Đồng Nai tiếp tục triển khai đồng bộ các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, nông dân ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo, phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị

1,6 ngàn ha; 328 doanh nghiệp nông nghiệp công nghệ cao đang đầu tư và sản xuất. Đồng thời, tỉnh cũng đã hình thành 15 vùng sản xuất hữu cơ với quy mô hơn 1,5 ngàn ha, mở ra dư địa lớn cho các doanh nghiệp đầu tư vào thị trường nông sản sạch, an toàn và xuất khẩu tiêu chuẩn cao.

Hỗ trợ nông dân ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất

Với định hướng ưu tiên phát triển nông nghiệp xanh, tuần hoàn, hữu cơ và công nghệ cao, tỉnh Đồng Nai mới đang từng bước hoàn thiện chính sách ưu đãi cho nhà đầu tư trong các lĩnh vực như hỗ trợ chứng nhận hữu cơ; hỗ trợ vật tư sản xuất, kỹ thuật canh tác mới; ưu đãi đất đai và hạ

tầng vùng sản xuất tập trung; hỗ trợ truy xuất nguồn gốc và quảng bá sản phẩm nông sản.

Hiện Đồng Nai đang tiếp tục triển khai đồng bộ các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, nông dân ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo, phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị. Đồng thời, ưu tiên thu hút đầu tư vào chế biến, bảo quản sau thu hoạch gắn với thị trường trong nước và phục vụ nhu cầu xuất khẩu.

Tại cuộc họp với Sở Nông nghiệp và Môi trường cùng các địa phương về đánh giá kết quả của ngành nông nghiệp những tháng đầu năm 2025 và phương hướng, nhiệm vụ những tháng cuối năm, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Thị Hoàng đề nghị Sở Nông nghiệp và Môi trường,

các địa phương tiếp tục đẩy mạnh cơ cấu lại ngành nông nghiệp theo hướng hiện đại, hiệu quả và bền vững. Trọng tâm là chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi phù hợp với điều kiện sinh thái và nhu cầu thị trường; tăng tỷ trọng cây trồng và các sản phẩm có giá trị cao.

Đặc biệt phát huy tiềm năng và lợi thế về cây công nghiệp, cây ăn trái để tập trung xây dựng và mở rộng các vùng nguyên liệu lớn gắn với chế biến và tiêu thụ sản phẩm; đẩy mạnh việc cấp mã số vùng trồng, truy xuất nguồn gốc nông sản, phát triển thêm các mô hình sản xuất hữu cơ, công nghệ cao. Qua đó nâng cao năng suất, hiệu quả kinh tế, phục vụ nhu cầu tiêu thụ trong nước và xuất khẩu.

Lê Văn

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SÀN XUẤT GIỚI

Sau một tháng đi vào hoạt động, Đơn vị Thận nhân tạo thuộc Trung tâm Y tế khu vực (TTYTKV) Chơn Thành đã mang lại hiệu quả tích cực, góp phần nâng cao chất lượng điều trị cho bệnh nhân suy thận mạn tại địa phương và vùng lân cận. Đây là bước tiến quan trọng, cho thấy sự chuyển mình của y tế tuyến cơ sở trong việc triển khai các dịch vụ điều trị chuyên sâu ngay tại chỗ.

Niềm vui của người bệnh

Trước đây, bệnh nhân suy thận mạn tại khu vực Chơn Thành và các địa bàn giáp ranh phải di chuyển hàng chục, thậm chí hàng trăm cây số để đến bệnh viện tuyến tỉnh hoặc TP. Hồ Chí Minh thực hiện chạy thận định kỳ. Việc đi lại xa gây tốn kém nhiều chi phí, thời gian và ảnh hưởng đến sức khỏe cũng như tinh thần của người bệnh và người thân đi cùng.

Từ tháng 8-2025, Đơn vị thận nhân tạo thuộc khoa Hồi sức cấp cứu TTYTKV Chơn Thành chính thức đi vào hoạt động. Đơn vị được trang bị 4 máy chạy thận hiện đại, hệ thống xử lý nước RO đạt chuẩn quốc tế cùng đội ngũ bác sĩ, điều dưỡng được đào tạo bài bản về chuyên ngành thận - lọc máu. Đây là bước tiến quan trọng trong điều trị suy thận mạn tại tuyến y tế cơ sở, giúp người bệnh tiết kiệm chi phí đi lại, giảm thời gian chờ đợi và góp phần giảm tải cho các bệnh viện tuyến trên.

Bà Đậu Thị Huệ (ngụ phường Minh Hưng, tỉnh Đồng Nai),

Đưa kỹ thuật thận nhân tạo về tuyến cơ sở: **Giảm gánh nặng cho người bệnh**

bệnh nhân suy thận mạn giai đoạn 5 đang điều trị tại Đơn vị thận nhân tạo thuộc khoa Hồi sức cấp cứu TTYTKV Chơn Thành chia sẻ: “Hai năm trước, tôi phải chạy thận ở Bệnh viện ĐK Bình Phước rất vất vả vì đi xa, tốn kém chi phí, sức khỏe, công việc và thu nhập cũng bị ảnh hưởng. Giờ chỉ mất 5 phút là tôi đến được trung tâm để điều trị. Các y, bác sĩ ở đây rất tận tâm, thiết bị hiện đại, tôi được theo dõi sát sao nên yên tâm điều trị. Được điều trị gần nhà giúp tôi tiết kiệm thời gian, chi phí và đỡ mệt mỏi hơn nhiều”.

Bác sĩ Đồng Văn Du, Phó trưởng khoa Hồi sức cấp cứu, phụ trách Đơn vị thận nhân tạo cho biết, sau một tháng đi vào hoạt động, Đơn vị thận nhân tạo đã tiếp nhận và điều trị ổn định cho 15 bệnh nhân suy thận mạn

giai đoạn cuối. Các ca điều trị đều được thực hiện theo đúng quy trình chuyên môn, không có biến chứng. Sức khỏe người bệnh được cải thiện rõ rệt, đặc biệt là tình trạng thiếu máu do suy thận. Người bệnh cảm thấy thoải mái và tinh thần lạc quan hơn do không còn phải di chuyển xa như trước.

Phát triển kỹ thuật chuyên sâu, nâng cao chất lượng phục vụ

Theo BS.CKI Nguyễn Trọng Cường, Phó Giám đốc TTYTKV Chơn Thành, hiện nay nhu cầu điều trị suy thận mạn tính ngày càng tăng, vì vậy trung tâm đang đề xuất thêm 10 máy chạy thận do Nhật Bản tài trợ. Bên cạnh đó, để đảm bảo chất lượng chuyên môn, trung tâm đã cử đội ngũ bác sĩ, điều dưỡng, kỹ thuật

viên tham gia các khóa đào tạo chuyên sâu tại Bệnh viện Quân y 175 TP. Hồ Chí Minh, Bệnh viện ĐK Thống Nhất (Đồng Nai), Bệnh viện ĐK Bình Phước... “Mục tiêu của chúng tôi là phát triển kỹ thuật chuyên sâu, phục vụ người dân ngay tại địa phương, nơi mà trước đây chưa triển khai được dịch vụ này” - BS Cường nhấn mạnh.

Không dừng lại ở đó, trung tâm đang xây dựng kế hoạch mở rộng các chuyên khoa sâu như: Tim mạch, Nội tiết, Vật lý trị liệu - Phục hồi chức năng... Song song đó, chú trọng đào tạo đội ngũ nhân lực chất lượng cao và thu hút bác sĩ giỏi về công tác lâu dài tại địa phương. Nhằm xây dựng hệ thống dịch vụ y tế toàn diện, hiện đại và bền vững, góp phần đáp ứng nhu cầu khám chữa bệnh ngày càng cao của người dân.

Theo bác sĩ Cường, hướng phát triển lâu dài của trung tâm là trở thành một trong những cơ sở y tế tuyến khu vực có năng lực điều trị vững vàng, giảm tải cho bệnh viện tuyến trên và mang lại dịch vụ y tế nhân văn - hiệu quả - hiện đại cho người dân.

Nguyễn Văn - Sao Mai

AI đang thay đổi việc dự báo thời tiết, nông dân được hưởng lợi

Trí tuệ nhân tạo (AI) đang cách mạng hóa lĩnh vực dự báo thời tiết, hứa hẹn mang lại những thay đổi lớn cho nông dân trên khắp thế giới, đặc biệt trong bối cảnh gia tăng rủi ro biến đổi khí hậu. Tiếp cận được dự báo chính xác, kịp thời là yếu tố then chốt giúp nông dân đưa ra các quyết định gieo trồng, bón phân hiệu quả, từ đó nâng cao năng suất và giảm chi phí. Tuy nhiên, ở nhiều quốc gia thu nhập thấp và trung bình, dự báo chính xác vẫn là một thách thức lớn. Các mô hình dự báo truyền thống dựa trên vật lý đòi hỏi chi phí công nghệ và cơ sở hạ tầng máy tính quá cao, khiến chúng nằm ngoài tầm với.

Một làn sóng mới các mô hình dự báo thời tiết dựa trên AI đang giúp giải quyết các hạn chế đó, cung cấp các dự đoán chính xác, cục bộ với chi phí tính toán chỉ bằng một phần nhỏ so với mô hình vật lý. Điều này cho phép các cơ quan khí tượng ở các nước đang phát triển cung cấp thông tin kịp thời về biến động lượng mưa cho nông dân.

Từ năm 2022, các mô hình học sâu đã chứng minh khả năng tạo dự báo chính xác trong phạm vi ngắn và trung hạn (đến 2 tuần) trên toàn cầu. Chúng hoạt động nhanh hơn nhiều lần so với các mô hình vật lý và có thể chạy trên laptop thay vì siêu máy tính công kênh. Các mô hình tiên tiến như Pangu-Weather và GraphCast đã sánh ngang hay thậm chí vượt trội các hệ thống vật lý hàng đầu về độ chính xác dự báo nhiệt độ.

NHÌN RA THẾ GIỚI

Điểm ưu việt của AI là yêu cầu sức mạnh tính toán thấp hơn đáng kể. Trong khi một chu trình dự báo vật lý có thể cần hàng nghìn giờ CPU thì một mô hình AI hiện đại chỉ cần GPU trong vài phút sau khi được huấn luyện. Mặc dù giai đoạn huấn luyện ban đầu đòi hỏi đầu tư đáng kể để AI học các mối tương quan từ dữ liệu khí hậu nhưng sau đó, mô hình có thể tạo ra các dự báo nhanh chóng mà không cần tính toán nhiều. Nhờ đó, các dự báo độ phân giải cao trên toàn cầu có thể được tạo ra chỉ trong vài giây trên một chiếc laptop hoặc máy bàn. Nghiên cứu cũng đang mở rộng ứng dụng AI cho các dự báo dài hơn (vài tuần đến vài tháng) để hỗ trợ nông dân đưa ra lựa chọn gieo trồng và cải thiện dự đoán các hiện tượng thời tiết cực đoan như lốc xoáy hoặc lượng mưa bất thường.

Mặc dù mạnh mẽ về kỹ thuật, các mô hình thời tiết AI không phải là giải pháp “mì ăn liền”. Hiệu quả thực sự của chúng phụ thuộc vào việc được hiệu chỉnh phù hợp với thời tiết địa phương, được so sánh với điều kiện nông nghiệp thực tế và quan trọng nhất là phải phù hợp với các quyết định mà nông dân cần đưa ra như trồng cây gì, khi nào trồng, hay khi nào khả năng có hạn hán. Để phát huy tối đa tiềm năng, dự báo AI cần được kết nối với những người sẽ sử dụng các thông tin đó.

Dự báo AI có thể được điều chỉnh để xác định thời điểm gieo trồng tối ưu, dự đoán khô hạn hoặc lập kế hoạch quản lý dịch hại và người nông dân có thể tiếp cận thông tin đó thông qua các kênh như tin nhắn, radio, cán bộ khuyến nông hoặc app di động.

Dù mới được thử nghiệm cách đây 5 năm, nay các công cụ AI đã được tích hợp vào các hệ thống dự báo của chính phủ. Tuy nhiên, một mình công nghệ là chưa đủ. Với sự hỗ trợ cần thiết, các quốc gia thu nhập thấp và trung bình có thể xây dựng năng lực để tự tạo ra, đánh giá và hành động dựa trên các dự báo của riêng mình, cung cấp thông tin giá trị mà nông dân mà từ lâu chưa có được từ các bản tin dự báo thời tiết.

DV (phys.org)

Các nhà nghiên cứu từ Đại học Bang Nam Dakota mới đây vừa trình diễn một hệ thống công nghệ cao giúp nông dân tối ưu hóa năng suất cây trồng đồng thời giảm chi phí tại hội nghị thường niên năm 2025 của Hiệp hội Kỹ sư Nông nghiệp và Sinh học Hoa Kỳ. Hệ thống này theo dõi và phân tích sự phát triển của cây trồng thông qua dữ liệu được thu thập bởi các cảm biến, cảm biến sinh học, Internet vạn vật (IoT) và trí tuệ nhân tạo (AI).

Trong khi phần lớn các dự án xây dựng hệ thống sử dụng IoT chỉ mô phỏng bảo mật hậu lượng tử trên siêu máy tính thì công trình do Giáo sư Lin Wei của Đại học Bang Nam Dakota (SDSU) và nghiên cứu sinh tiến sĩ Manish Shrestha trình bày lại triển khai bảo mật trong một ứng dụng thực tế, từ cảm biến đến đám mây, từ đầu đến cuối.

“Công trình này đã chứng minh rằng bảo mật mạnh mẽ, bền vững trong tương lai có thể chạy trực tiếp trên các thiết bị nhỏ, có khả năng loại bỏ nhu cầu sử dụng máy chủ lớn để bảo vệ dữ liệu IoT. Điều này đảm bảo dữ liệu nông nghiệp vẫn được bảo mật, có thể xác minh và phục hồi, thậm chí trước các cuộc tấn công máy tính lượng tử trong tương lai”, Shrestha cho biết.

Việc bảo vệ dữ liệu của nông dân được hệ thống thu thập là điều cấp thiết đối với nhóm nghiên cứu. Họ đã sử dụng các

Hệ thống giám sát cây trồng sử dụng IoT và AI để tối ưu năng suất, giảm chi phí

về các biện pháp quản lý, bao gồm tưới tiêu, bón phân, kiểm soát dịch bệnh và sâu bệnh, mà không gây rủi ro cho thông tin hoạt động của họ.

“Nghiên cứu của chúng tôi đã nhận được sự quan tâm đáng kể, với nhiều chuyên gia nhấn mạnh rằng an ninh mạng phải là một thành phần cốt lõi khi phát triển các công nghệ nông nghiệp thông minh. Có một điểm chung là mọi người đều nhận thức được nhu cầu về một cơ sở hạ tầng an toàn cho tất cả dữ liệu mà nông dân thu thập”, Shrestha cho biết thêm.

Nhóm nghiên cứu dự kiến sẽ cải tiến hệ thống trong tương lai gần bằng cách tăng tốc quá trình xử lý dữ liệu cảm biến và sử dụng pin năng lượng mặt trời thay vì ắc-quy để kéo dài thời gian giữa các lần sạc cùng nhiều cập nhật khác.

SK (Đại học bang Dakota)

giao thức bảo mật tiên tiến, mã hóa và mật mã để đảm bảo an toàn cho một khối lượng dữ liệu khổng lồ khi lưu trữ và phân tích trên đám mây. Dữ liệu bao gồm các phép đo về điều kiện đất như nhiệt độ, độ ẩm và các chất dinh dưỡng khả dụng; các yếu tố gây bất lợi tiềm ẩn cho cây trồng như

thiếu hụt dinh dưỡng, sự hiện diện của dịch bệnh và mối đe dọa của sâu bệnh và các yếu tố môi trường khác.

Sau khi các nhà nghiên cứu phân tích dữ liệu từ tất cả các phép đo này, chúng được gửi đến cho nông dân, cho phép họ đưa ra quyết định sáng suốt hơn

HÌNH ẢNH ỨNG DỤNG TIẾN BỘ KHCN VÀO SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN ĐỒNG NAI

Khu nuôi tôm công nghệ cao của Hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp thủy sản Thành Công tại xã Phước An, tỉnh Đồng Nai

Nông dân trồng bưởi tại Tân Triều chuyển từ sản xuất hóa học sang hướng canh tác hữu cơ

Nông dân Ấp 3, xã Đồng Tâm trồng mía su phèn trên đất mỡ gà